

 Téma čísla: Portréty! *)

5. 2. 2009

Úvodem / Hanousek: **O karikoportrétu rychlým tahem *)** * ABCD o portrétní karikatuře / Kovařík: **Také se s ní potýkám! *)**, B. K. **snídal na Nově *)**, Jak se kreslí **Putin? *)**, Dvě

e-GAG

tváře Baraka H. **Obamy *)**, **Vitas**: práce na dvou stavech *) * **KdoKdeKdy-CoJak(a)Proč / Soutěž pro děti; Usmívání, Arie *)**, **Broučci, Vhrsti** * **Do archivu / Hoffmeister *)** i **Entropa** * **Ze světa / Chorvatsko; Polsko *)** * **Glosa / I. H.: Dělá ČUK fakt málo?** * **Komiks-News #99** * **Bliženci / Roura vztýčila prstík!** * **Malá recenze na...** /

výstavu **E. Svrčka** * **Z pošty / Šípoš, Krmásek aj.** * **Citát / Věra Chytilová o zábavě** * **Výsledky / Španělsko** * **UVU / K placení sociálního pojištění** * **Rozhovor / s Lubomírem Vaňkem *)** * **Propozice / Kanada, Itálie, Španělsko, Ekofór, Netvařte se** * **KALENDÁRIUM** * **Přílohy / Oficiální regule EKOFóru, vyhlášení Malujte...! + ještě „Pohádkový les“...**

Týdeník České unie karikaturistů * VII. ročník *
(Zprávy ČUK č. 315) <http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 09 / 06

OBRÁZKY: ZLATKOVSKIJ, STREL CZYK, REISENAUER, VITAS, VANĚK, HANÁK, BLECHA, HOFFMEISTER, TEICHMANN, HAĐÁK, RAKUS, BEECK

pÚvodní slova / O „karikoportrétu“ rychlým tahem...

Každý to neumí, ale určitě to každý někdy zkusel. Portrétní kresba či malba je jednou z nejstarších výtvarných disciplín. Portrétní karikatura je odnoží tohoto umění. A my si - samozřejmě - budeme myslet, že tou nejtěžší. Ano, trefit se do podoby tak složitého objektu jako je člověk, tedy spíš jeho hlava, jen několika tahy - je velké umění. I ten, kdo v tom dosáhl velké zručnosti ví, že někdy se dílo podaří méně, jindy zase více. A hrozně si váží pár svých

kousků. Takových, u nichž cítí, že se mu povedl zázrak: „Vždyť ten člověk si je na mém obrázku podobnější, než když se sám na sebe podívá v zrcadle!“

Portrétní karikatury i jejich autory můžeme dál dělit, ale pro naše nevědecké účely stačí hrubé rozřídění tvůrců na ty, kteří dělají cizí hlavy dlouho a třeba i podle fotografií (týká se to především hlav známých osobností - politiků, herců, sportovců anebo zpěváků) a pak na ty, kteří to dělají rychle (ba na počkání) - hned na místě *vystřihnou* kohokoliv.

Podobně si lze *rozšuplíkovat* i tvorbu: na umělecká díla, jež nakonec visí v kamenných galeriích a jsou otištěna ve vázaných monografiích mistrů. A na „pětiminutové“ obrázky „z mostu“, „z kongresu“ či „z rautu“, které jsem si kdesi... „Nevíš, miláčku, kam jsem založila ten legrační obrázek, jak na něm máš ta velká ušiska!?“

Existují u nás autoři (jmenujme z mrtvých Adolfa Hoffmeistera; z živých Josefa Blechu), kteří jsou těmi umělecky ceněnými. A jsou i autoři (vzpomínám na Jendu Konůpku, účinkujícího pro děti v někdejší pražské PKOJF; dnes třeba brněnský Lubomír Vaněk), kteří své umění prodávají jaksi zaživa, v různých vystoupeních a na zábavních show, včetně těch s pokusy o všelijaké bizarní zápisy do knih shrnujících kuriózní rekordy. Ať umělci nebo řemeslníci, profesionálů se v tomto oboru mnoho nenajde, byť u nás po vzoru Západu zrovna této disciplíně - na rozdíl od tvorby kreslených vtipů - začala kvést pšenka.

Mělo tu jít o pár (p)úvodních slov a je z toho řada vět. Takže už dost. Tento GAG je zkrátka tématický, byť ne monotematický. Zachováváme strukturu běžných výtisků, jen v některých rubrikách akcentujeme více portrétní karikaturisty a jejich tvorbu. Nebyli jsme ani v půlce se svou prací, když jsme zjistili, že by na ucelené vystižení podstaty žánru a problémy s jeho tvorbou nestačila ani čísla dvě. A tak se jistě pokusíme o pokračování. V každém případě už předem děkujeme za vaše připomínky a názory na věc.

Ivan Hanousek

K obr.: na 1. straně jsou dva páry (portrétovaný se svým portrétem). Je to ukázka **zdařilé tvorby rychloportrétů**: nejlépe se daří karikovat tváře něčím specifické: předkus, dvě, tři brady... (na fotkách jsou výtvoři známého autora jménem **Op deBeeck**).

Zde dole jsou zastoupeny obrázky z „vážnější“ portrétní tvorby karikaturistů pro český tisk. **Vlevo Putin od Václava Teichmanna** (Hospodářské noviny, 7. 1. 2009) a vedle **Gross od Pavla Reisenauera** (Respekt, 8. 10. 2007)

Třetím takovým autorem je pražský kolega **Nenad Vitas**. O jeho díle a o dalších tuzemských i zahraničních portrétistech najdete příspěvky roztroušené po tomto čísle e-GAGu.

O portrétních karikaturách A) Kovařík: Také se s tou disciplínou potýkám!

Byvše Ivanem vyzván, abych napsal cosi o portrétní karikatuře, věděl jsem, že je to úkol pro mne poněkud překerní. Jednak proto, že ji považuji za excelentní disciplínu, kterou autor dokazuje, že skutečně cosi umí, a zároveň proto, že ji sám dělám, či lépe řečeno, mám tu drzost ji provozovat jako jednu ze složek své kreslířské živnosti. Hned v úvodu dodávám, že jsem si vědom, že zatím tedy nikoliv excelentně. Snad slušně, to slovo by se jistě dalo použít, protože jsem se naučil dělat portréty lidí natolik rychle a natolik „poznatelně“, že je objednavatel ochoten zaplatit mi předem domluvený honorář a většinou ještě dodá cosi o spokojenosti s mým výkonem. Já ale vím, že schopnost uspokojit objednavatele, či zákazníka, ještě určitě není to samé, jako umět dobou portrétní karikaturu.

Když jsem se jí před asi osmi lety začal zabývat, tak jsem hned viděl, že cesta nebude lehká. A začal jsem se jí zabývat jednak proto, že jsem ji neuměl a umět jsem chtěl a také proto, že se stále zvyšovala poptávka po této disciplíně na kreslířském trhu. Po překonání prvního období, kdy jsem si stále nebyl jist, zda mne zákazník nepošle z akce domů, protože jsem neuměl, jsem se dostal do fáze jakési drzé jistoty, že to, co umím, pro tuto praxi stačí. A tak se veesele nabízím a objíždím svatby, firemní večírky, bankovní dny, lékařské kongresy, průmyslové i turistické veletrhy a vůbec všechny akce, kde může karikaturista předvést své schopnosti za předem domluvený peníz. Ten bývá většinou slušný, ale je vykopen skutečně náročnou prací. Sedíte u svého stolku, případně se pohybujete v davu, který se cpe u bohatého rautu a jedete jako stroj. Většinou čtyři až pět hodin, s malými pauzami na přežití. Jsou ale také veletrhy, kde se začne ráno v devět a končí večer v šest.

V lednu jsem kreslil na veletrhu ve Vídni na českém stánku a ze čtyř stovek připravených papírů s předtištěným logem mi jich na konci akce zbylo pět. Jednoduchá matematika. Stále kreslíte a stále se snažíte s někým komunikovat, bavit ho, udržet v nastavené pozici a přitom musíte být dost rychlí, protože nikdo na obrázek čtvrt hodiny čekat nebude. Tři minuty jsou dobrý výsledek, pět minut znamená, že už nastala nějaká komplikace. A do toho Vám zákazník cpe desetiletou holčičku, či půlroční batole, protože se přeci „tak pěkně kouká“. Tam již vůbec nejde o karikaturu, jako spíš o rychlý portrét, protože karikovat v těchto případech není co. Pak vás však potěší strejda s vysokým čelem, hlubokými očima, pěknou pleší a obličejem bohatě popsáním propisovačkou života a hned je veseleji. To se většinou nedá zkazit.

Je jasné, že když děláte obrázek tři minuty, nemůžete očekávat hlubokou psychologickou sondu do nitra portrétovaného. Je to komerce, kterou se snažíte udělat co nejlépe. Nevíte totiž, kdo ze zákazníků může být vaším příštím objednavatelem. Zároveň je to ale i vynikající trénink pro vaše oko a vaši ruku i hlavu. Ty stovky a tisíce obrázků se prostě musejí někde projevit. Třeba ne hned, ale časem určitě. Alespoň já v to stále doufám.

K této pracovní „rychlokarikatuře“ není, podle mne, potřeba až tolik talentu (i když jakési minimum zcela jistě), jako spíše praxe a vykreslená ruka a časem i notná dávka sebevědomí. Když si nevěříte, tak zkazíte i naprosto jasné věci. Sebedůvěra opřená právě o tu praxi dává odvalu jet perem rovnou načisto a v podstatě nekazit, nebo skoro nekazit.

Ač jsem se již několikrát zmínil o potřebě pracovní rychlosti a jistoty, pak musím podotknout, že nemám pojmy jako nejrychlejší, nejproduktivnější a případně nejkurioznější (kreslení za různě ztížených podmínek) vůbec rád, protože jsou výpovědí vhodnou akorát tak do autorovy propagace, ale s kvalitou práce nemívají mnoho společného. A jsme-li u té kvality, pak vím, že sám zatím stojím, byť věkem přezrálý, kdesi na začátku cesty. Je to totiž disciplína nekonečně tvárná a výrazovými prostředky bohatá a ta cesta je tedy bohudík, či bohužel nekonečná. Jsou přitom autoři bohatě publikující v novinách a jejich karikatury nemají skutečný „drajv“, neb jsou to jen jakési upracované portréty, které nemilosrdně odhalují autorovy výtvarné i myšlenkové mantinely. Těch kvalitních a inspirujících je bohužel mnohem méně a v našich tiskovinách nejsou k vidění téměř vůbec. A zase bychom mohli začínat téma výtvarného redaktora a jeho úlohy v dobrém deníku. Jsou autoři, pohříchu většinou zahraniční, kteří dokáží karikaturu pojmout jako duchaplnou stylizaci převedenou do výtvarného díla. Neopírají se přitom o princip dlouhého nosu a velkých uší, nýbrž o schopnost dokonalé analýzy a následné syntézy stavebních prvků karikované tváře. Takoví mne uzemňují dokonale a upozorňují tvrdě na moji vlastní nedostatečnost. Smekám před nimi.

Ivan si přál, abych k textu dodal vlastní produkt nějaký. Přikládám tedy obrázek **Obamy**, který v den inaugurace otiskl ekonomický deník E15. Zároveň však přikládám i ukázkou karikatury, kterou považuji za skutečně dobrou. Samuela **Becketta** od **Silvy Leonardo**.

Držím palce všem, kteří to také chtějí zkusit!

Břetislav Kovařík

Glosa / Dělá ČUK opravdu tak málo pro své členy?

Každý se nějak oháníme, abychom se nejen uživili, ale také, abychom své životy nežili nadarmo. Vždyť ne každý se chce pouze „ubavit k smrti“, i když to podle televizních pořadů a vysílání soukromých rádií může tak vypadat. Třeba i karikaturisti, ačkoliv se zdá, že se svou prací baví, ve skutečnosti u svých čtvrtek a obrazovek pilně pracují. O to více se cení, každý, kdo dělá jaksí navíc, i něco pro své přátele, pro členy své organizace.

Z redakční pošty, která se čas od času rozpoutá, to vypadá, že část členstva občas poněkud znejistí, zda jejich ČUK vůbec něco dělá. Pravda, krom rozesílání e-GAGu. Konečně i ti, kteří GAG sice dostávají, avšak pravidelně nečtou, pak mají - docela oprávněný - pocit, že jim toho členství v ČUKu moc nedává. Tyto úvahy, jako nějaká viróza, se pravidelně rozletí po mapě české cartoonistiky současně s těmi chřipkovými. S chřipkou to snad nesouvisí, zato s urgováním členských příspěvků za uplynulý rok, které se odehrává vždy v lednu, určitě ano...

Členové předsednictva, kteří vymýšlejí a pak realizují akce pro členy, roztroušené od Chebu po Hranice na Moravě a od Českých Budějovic po Teplice, a tudíž těžko na jedno místo fyzicky soustředitelné, se s existencí chřipky už smířili. Právě tak s každoroční notorickou poruchou v placení unijních členských příspěvků. Přesto stojí za to si - právě teď - připomenout, že Česká unie karikaturistů se snaží. Dělá pro karikaturu a jeho autory co může!

V minulém čísle jsme přinesli propozice nové soutěže „Koně“ určené jen pro domácí karikaturisty, s rozšířením o členy ČUKu, žijící v jiných státech - a o slovenské autory. Rodila se potichu, ale ne snadno, jen díky píli pár osob (Kovařík si, jak známo, nepřeje být chválen víckrát než jednou za půl roku). V tomto čísle najdete propozice už čtvrtého ročníku chvályhodné naší soutěže pro děti „Malujte vesele“ (za tu se sluší poděkovat kolegovi **Dostálovi**, jehož **portréty** účastníků „kocourkovské“ vernisáže výstavy našich vtipů **drží zrovna starosta Horoměřic - viz obr.**) a také dalšího brontosauřího *Ekofóru*, který je vyhlášen jak pro děti, tak pro dospělé (děkovat dalšímu výtečníkovi z předsednictva ČUKu, jenž má tuto soutěž v referátu, se vůbec nesluší, neb je jím autor těchto řádek).

Uvedenými třemi soutěžemi, na nichž má ČUK buď svůj zásadní, anebo aspoň přidružený podíl, se portfolio našich soutěží rozšiřuje na slušný počet - nevím o žádném amatérském spolku, jenž by vcelku zadarmo dokázal pořádat tolik soutěží (v jádru hlavně pro své členstvo, resp. pro své potomky či jejich spolužáky) v jediném roce. K nim můžeme přičíst také znojenské pivní a gastronomické klání. Teď ještě, kdyby se nám podařilo také v časech ekonomického útlumu udržet „v chodu“ i naše mezinárodní „cartoons contests“! Myslím tím v lichém roce hlavně bienále Písek a také pražský Fór pro FOR... A věřte, že sehnat nyní peníze zrovna na *legrační obrázky* je práce možná desetkrát těžší, než když byla ČR na vrcholu ekonomické křivky.

Pokud se budete zamýšlet, zda ČUK dělá pro vás dost, berte prosím v úvahu, že jsou tu letošní soutěže, které vám nabízíme. Všechny jsou spojeny s výstavami, které potěší diváky a snad i vystavující autory. Není nikde psáno, že se každé z našich akcí každý člen unie musí zúčastnit. Ale je tu ta možnost! A nikdo mne nepřesvědčí, že v našem téměř stočlenném *spolčení vtipců* jsou nepřekonatelnou metou čtyři desítky vystavujících kolegů.

Tolik pár vět na okraj lednové infekce úvah na téma: stojí mi ten ČUK za to? **(I. H.)**

ČUK / Soutěž pro školáky!

„Netvařte se kysele a malujte vesele“ - a pomáhejte usilovně!

Rozjíždíme 4. ročník soutěže pro děti a mládež v kreslení vtipů. V rubrice Propozice (a též jako samostatná příloha tohoto Gagu) jsou propozice letošní soutěže pro školní mládež (2 věkové kategorie) a proto se obracím na všechny členy, aby pomohli s propagací v místě svého bydliště.

Jarda Dostál

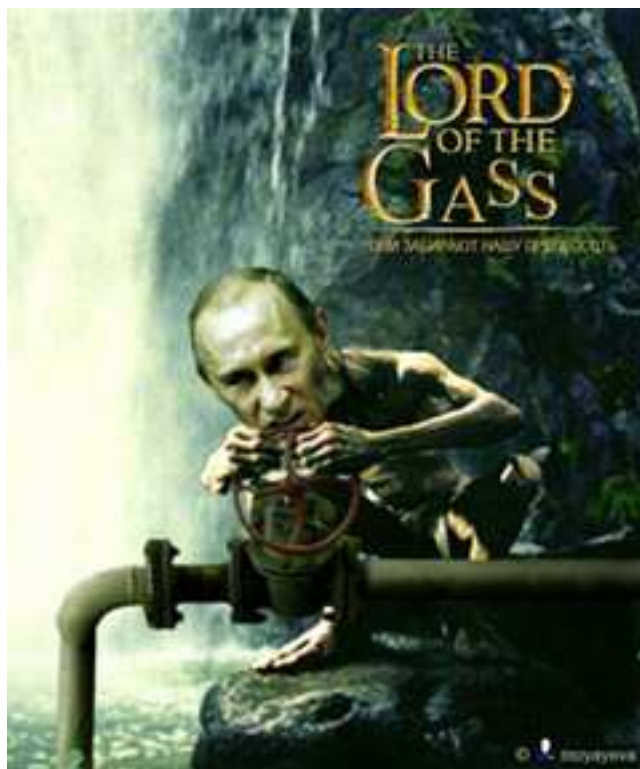
Informace UVU / Zánik možnosti neplatit si sociální zabezpečení

Výtvarní umělci - daně, pojištění sociální, pojištění zdravotní

V roce 2009 došlo proti roku předešlému v postavení výtvarných umělců jako osob samostatně výdělečně činných k jediné, ale zásadní změně; ta se netýká ani daní, ani zdravotního pojištění, ale sociálního zabezpečení. Zanikla možnost prohlásit autorskou činnost za soustavou nebo nesoustavnou a v případě nesoustavnosti se tak vyvázat z povinností vůči České správě sociálního zabezpečení. Každý, kdo je činný podle autorského zákona, byť je současně zaměstnán, nebo je ve starobním důchodu apod. je povinen - pokud již tak neučinil v předešlých letech - se do 8. února 2009 na správě sociálního zabezpečení příslušné podle místa trvalého bydliště zaregistrovat, přesněji podat na předepsaném tiskopise "Oznámení o zahájení samostatné výdělečné činnosti"; tam obdrží Identifikační lístek OSVČ a svůj variabilní symbol. Tím letos nově vzniklá povinnost končí a další důsledky se projeví až po podání daňového přiznání za rok 2009 v roce 2010.

Celý text:

http://www.uvucr.cz/sluzby/osvc_dane_a_pojisteni_2009.htm

Autor obr.: **Moyayeva** - „Pán plynu“ (Putin)

Rozhovor / Keď kreslí Ľubomír Vaněk

Aj keď karikatúra nie je olympijská, ba ani športová disciplína – rekordy ako na bežiacom páse vytvára populárny karikaturista u našich susedov, rovnako dobre známy aj u nás na Slovensku, **Lubomír Vaněk** (1961) z Brna. Excelentný autor skvelých karikatúrnych portrétov, zapísaný aj v známej Guinnessovej knihe rekordov (už viac ako desať zápisov), ich dokázal nakresliť za tri hodiny až neuveriteľných 382. Jeho kariportréty - úsmevné, komické, či satirické - divák miluje, rovnako aj ako ich portrétované obeť. Portréty, ktoré nikoho neurazia, či nepokazia náladu, naopak pobavia, rozosmejú a potešia. Kreslí rezko a svižne, rýchlymi ťahmi, podobnosť dosahuje niekoľkými linkami, keď okamžite objaví a zveličí charakteristické rysy tváre a úsmevná podobizeň je hneď na svete otimisticky... V poslednom období sa pokúša aj o portréty vizionárske (podoby po 25 rokoch)! Jemu samému sa najviac páči *Nenad Vitas* (Pražský Srb) a Francúzi *Jean-Claude Morchoisne* a *Jean Mulatier*....

Portrétista sa musí narodiť, alebo sa dá tomuto "remeslu" aj naučiť?

L. V. Ja to beriem prirodzene, ale videl som mnoho dobrých portrétistov, ktorí sa pokúšali vytvoriť karikatúru a nedarilo sa im to, nemohli sa vymaniť z akéhosi konzervatizmu, takže sa domnievam, že už musí byť niečo „zhora“ dané...

Ako sa rodili vaše prvé portréty? Spomeniete si ešte na svoju prvú publikovanú kresbu? Kde a kedy mala svoju premiéru?

L. V. Prvé portréty sa rodili už v družine základnej školy. Potom nasledovali dlhé roky kreslenia a vylepšovania sa a až v roku 1985, to som mal 24 rokov, na popud môjho priateľa, slovenského karikaturistu *Mariána Vaněka*, nie sme však v príbuzenskom vzťahu, som obišiel pražské, brnenské i bratislavské redakcie a hľa, niečo sa uchytilo. Prvá karikatúra – portrét ruského hokejového trénera *Viktora Tichonova*, začala sa spolupráca s *Čs. Sportem, Rovnosť* (v Brne), *Športom, Štartom, Čs. Televíziou*, atď.

Dá sa hovoriť o trendoch v portrétovej karikatúre?

L. V. Určite sa vyvíja. Od rytín 19. storočia, Honoré Daumiéra /1808-1879/ až po dnešné začleňovanie počítačových programov.

Aká karikatúra, aké jej smerovanie má teda podľa vás budúcnosť?

L. V. Nie som Sybila, ale pretože je mi jasné, že súčasná mládež bude čítať v budúcnosti noviny a časopisy iba ak na internete, tak si myslím, že sa i vtipy i portrétna karikatúra „rozhýbu“ a nebudú to iba statické kresby. Priznám sa, že sám už na tom pracujem a naučil som sa animovať s PC a dodávam „oživené“ karikatúry jednému z českých mobilných operátorov.

Akých 5-pé by mal mať podľa vás dobrý karipotrétista?

L. V. Dobré zvládnuté remeslo, zmysel pre humor, nadhľad, rýchlu reakciu a chuť tvoriť.

Vám sa to darí?

L. V. Verím, že áno, záujem o moje dielka je veľký, takže so sebavedomím problém nemám.

Čo kreslíte radšej - peknú tvár, či naopak? Ženu - muža?

L. V. Určite sa lepšie kreslí chlap s výrazným výrazom a zvráskavený rokmi ako 18-ročná maľovankami navyše „zušľachtená“ devica. Portrétista si však musí vedieť poradiť s každým.

Prečo je dobrých portrétistov ako šafranu - nielen na Slovensku, ale aj v Čechách?

L. V. Tak to skutočne netuším...?

Myslíte si, že je možné nakresliť dobrú karikatúru aj bez veľkého nosa a uší, či bradavice?

L. V. Samozrejme je to ťažšie, keď sa niet čoho chytiť. Najhoršie je, keď chce niekto karikatúru svojho malého decka, najlepšie miminka. To by som zakázal, avšak občas nie je možné „vyhnutie“ sa a musím decko nakresliť..

Na fotografii chceme byť čo najkrajší. Akí chceme byť na karikatúre?

L. V. Ľudia chcú byť krásni i na karikatúre, už som párkrát narazil, hlavne u dám stredného veku. Nechcú mať druhú bradu, lenže oni majú v skutočnosti brady tri a „pytle“ pod očami.

Karipotréty ktorých známych osobností z vášho pera najviac zarezonovali medzi priaznivcami kartún v Čechách? Ktorú z nich si najviac ceníte vy, či jej vám najbližšia?

L. V. Zatiaľ najviac zarezonoval obrázok Klauza s Mečiarom na titulke *Dikobrazu* v roku 1992. To sme boli ešte ČSFR. Sám Vlado na neho „reagoval“ v rozhlase.

Za koľko sekúnd zvládnete autokarikatúru, niekde som čítal, že ju zvládnete aj naslepo, alebo sa mýlim?

L. V. Poslepiacky dokážem nakresliť prezidenta Klauza alebo Bolka Polívku. Seba som zatiaľ neskúšal, ale som celkom „dobrý ksichtík“, tak by to nemal byť žiadny veľký problém. Klauza mám za minútu a pol, a ja bez okuliarov by som bol možno o sekundu skôr...

Hovoril: **Peter Závacký**

Kresba: autoportrét

Rozhovor pořídl P. Z. pro humoristický měsíčník **Kocůrkovo** (vydavatel: VHS Bratislava), který letos vstoupil do své 20. sezóny. Po zániku tradičního Roháče vychází pod Tatrami jako jediný bez přestávky. Vedle měsíčníku vycházejí 4x ročně **Magazíny Kocůrkova**. V posledním vyšel dvoustránkový silvestrovský rozhovor doprovobený karikaturami L. V. (kupř. *Bílá, Hammel, Havel, Mečiar...*) **-r-**

O portrétních karikaturách B) Kovařík kreslil v televizi

To si tak někdo žije...

Na snídani do televize!

Jak už jsme psali, kolega **Břetislav Kovařík** byl v úterý 27. ledna t. r. hostem pořadu *Snídaně s Novou*. V anonci původně stálo: **nejrychlejší karikaturista na světě Lubomír Vaněk**. Ten však ochořel a tak do studia pozvali předsedu ČUKu. Nevíme, jakou mu tam podávali snídani, ale nejen z do-slechu, ale i z doposlechu (neb pořad lze najít a spustit i dodatečně) už víme, jak to tam vypadalo. Nebudeme čtenáře ochuzovat o autentický zážitek, ale pokud si rozhovor a vůbec vystoupení kolegy v televizi pustíte, stojí za to upozornit předem na několik momentů. Moderátorský smíšený pár Kloubková-Vodný nepůsobil nijak nepříjemně, spíš jako dvojice milých mladých nedovzdělanců, kteří tlachají takové ty pitomosti, co slyšíte v metru od lidí do mobilu anebo ve frontě u pokladny v samošce. A musíte se opanovat, abyste na muvící osobu nezvolali: Tužkou či fixkou se KRESLÍ - a ne maluje! Na to jsou štětce! Ke cti Břeti je třeba zmínit, že je hned na začátku oba opravil, pak už však neměl sílu, když tu hloupost s malováním dál šířili. A nakreslil je, k tomu ještě nějakou jinou milou osobu ženského rodu, snad zpěvačku. Tu jednou podle fotky (zůstalo nezodpovězeno, zda byla její?) a podruhé dle skutečnosti. Na co už neměl Kovařík moc sil, a asi sám cítil, že by tím jen ztrácel čas? Nenamáhal se opravovat tvrzení, že je rychlokreslířem. To zbylo dvojici zcela jistě ve scénáři, připraveném pro Luboše Vaňka. Dramaturgií, či produkcí pořadu moderátorům už neopraveném. V čase, který získal tím, že je dostatečně nepeskoval, jak bych to udělal já, Kovařík pověděl národu své: o existenci České unie karikaturistů, jejich činnosti - na prvním

místě zmínil existenci GAGu včetně jména edYtora (nemohl jsem mu v tom naštěstí skromně zabránit, neb jsem mu to večer před cestou na Barrandov sám připomněl!) Takže pro zpovídaného karikaturistu i pro ČUK mělo jeho TV-vystoupení svůj význam. A dokonce i ohlas - člověk, který před polednem neotevře ani rádio a který bednu zapíná až v sedm večer, je vskutku překvapen, když se vzápětí dozví, kolik lidí hned po ránu dokáže strávit Novu a slyšeli (ba viděli) to!

I. H.

Pozn. red.: Stálí čtenáři, jakož i pozornější z pouhých prohlížečů GAGu si asi vybaví, že podobné obrázky už jsme tiskli - jenže z Polska. Tam dnes už patří pravidelné kreslení karikatur v určitých typech programů k obvyklému zpestření. A na obrazovce vystupuje především **Sczepan Sadurski**. (g)

Citát na tento týden / Věra Chytilová (80 let) o zábavě

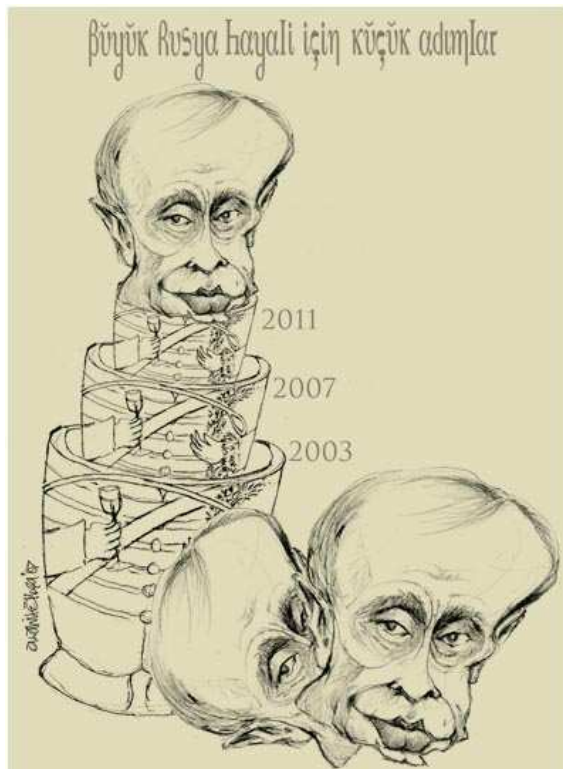
„Každý se teď za něčím honí, chybí mravní výchova; mít ducha se nevyplácí, žádá se jen zábava - ale zábava povrchní. Podívejte se třeba, kolik už máme televizi. A co vysílají.“

Věra Chytilová, filmová režisérka /MfDNES 30. 1. 2009, str. B9

O portrétních karikaturách C) Putin - loutkař nebo agent SSSR?

Jak se kreslí Putin?

Při fascinaci světových kreslířů osobami amerických prezidentů (dříve **Bush**, teď zase **Obama**) je až s podivem, že se také občas dostane na jinou figurku. Nás nejvíc zajímá tvář hrozby z Východu a tou je **Vladimir I. Putin**, který už zase míří svými raketami na naši republiku a

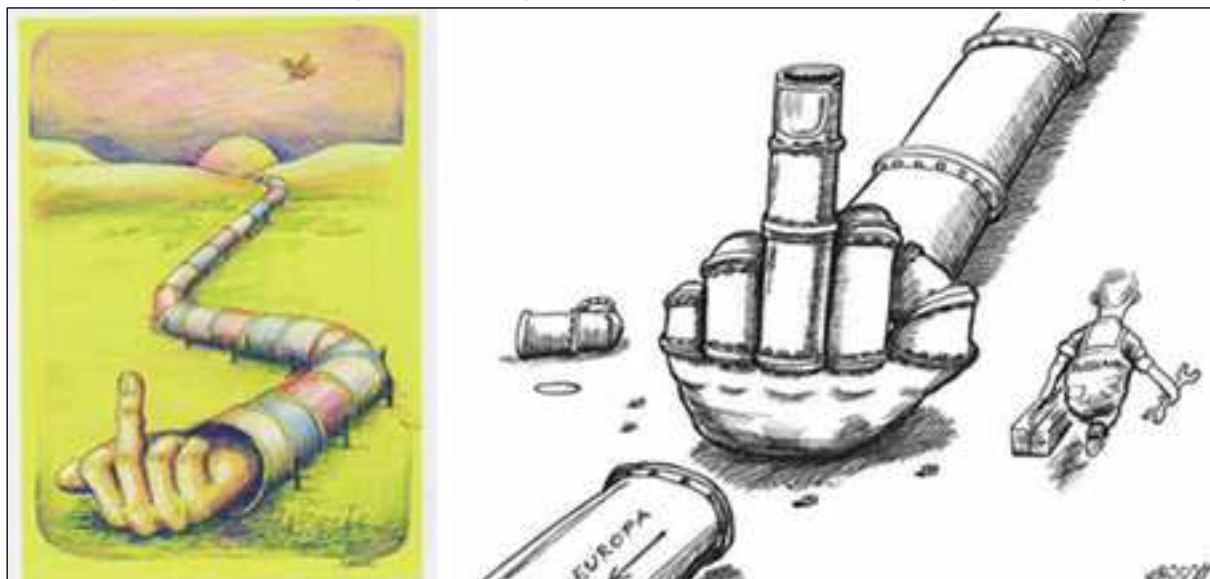
dál na Západ. Ale nejen raketami - také svými výhrůžkami a dlouhými prsty, které dosahují až hodně do středu Evropy. A také mohou kdykoliv utnout dodávku některého ze dvou topných médií do ČR. U nás se Putin příliš často neobjevuje, redakční kreslíři deníků si víc hledí domácí politické scény.

A v cizině? Zjevuje se nejčastěji jako velký loutkař (obvykle s maňáskem Medvěděva) ale i s klasickými loutkami s horním vedením se Putin v poslední době objevuje často - napravo od ruského špičkového karikaturisty **Michaila Zlatkovského**. Nejčastější frekvenci však měl u příležitosti zavření kohoutků plynovodu do Evropy - vlevo jej pro týdeník Respekt portrétoval redakční kreslíř **Pavel Reisenauer**. Když se však řekne Vladimir Putin - tak se vybaví každému hlavně coby ruská národní hračka a suvenýr - „babka“... A opravdu: spotřebuješ jednoho nepřátelského agenta ze SSSR, vyskočí z něho druhý a tak pořád dál...(Dolní kresba pochází asi z Turecka - či z Azerbajdžanu?)

Blíženci / Když z roury vytrčí místo plynu prostředníček!

Ty dva podobné obrázky s plynovodem/ropovodem (viz obr. na další straně!) berte jako pozvánku k návštěvě příštího e-GAGu, kde bude **tématem čísla** náš starý známý problém **Blíženců** - dvojáků; stejných vtípů od různých autorů ... (Máte-li na věc svůj vyhraněný názor, pošlete ho co nejrychleji!)

Vtip od Poláka *Daniela Strzelczyka* znám od jara, kdy jsem ho spatřil na stole při porotování soutěže v Zielene Góre na téma Nafta/Gaz... Ten druhý mi tuhle kdosi poslal e-mailem a je čerstvý. S jistotou nemohu tvrdit, že autor druhého vtipu ten první fór viděl, byť i to je dnes možné (v čase brouzdání po internetu přece už není nic nemožného - kradou se prý i celé

doktorské práce!) Konečně - jak vidíte - není to ani totéž, pouze stejný - i když jinak podaný (prodán) nápad. Co však mohu tvrdit jistě, je neobdobnost novinářů a redaktorů, kteří objednávají (v lepším případě) nové vtipy od nových autorů ve chvíli, kdy jsou na světě a k dispozici tytéž staré vtipy od starých autorů. Tedy po pravdě i když bez patentové ochrany vtipy-originály s copyrightem! V redakcích stále nesedí nikdo, kdo by měl přehled, a za sebou alespoň týdenní kurs, když už ne rovnou univerzitní seminář o cartoons a karikatuře jako novinářském žánru. Vůbec se nezměnila k lepšímu situace, kdy jsem o tom psal kapitolku do své diplomové práce na Universitě Karlově (viz Dokument - snad v příštím čísle).

Vlastně se změnila, jenže spíš k horšímu: dřív přišel soudruh šéf rubriky nebo novin s vtipy od syna kadeřnice své manželky a hodil je grafikovi, ať to posoudí a nejlépe jich hned pár dá do novin. Ten však tehdy aspoň věděl, že na UMPRUMce se pár spolužáků už během studia přizívalo kreslením vtipů a cestou z redakce se proto stavil v hostinci „U Svitáků“, kde jim řekl, ať něco donesou, aby nemusel tisknout ty hrozné obrázky od šéfa...

Dnes už místo pro vtipy v novinách není a tak se po veselém obrázku začne shánět grafik jen výjimečně. To když ta příšerná agenturní „vymoženost“, obluda jménem *Profimedia*, nemá k žadanému tématu žádnou fotku. Jenže redakční grafik zná jen Mareše a Urbana! A říká si: ti budou

určitě moc drazí - tak raději něco vystrachám (šlohu) na webu...

O tom, co to nakonec bude, nerozhoduje nikdo, kdo by o původnosti anebo už hodně pozehaném věku zdánlivě nového kresleného nápadu měl aspoň trochu páru, nemluvě o příslušném odborném vzdělání.

Nejen Putin či ta slámově *příčeskocopatá* Ukrajinka *Tymošenková* na nás teď takhle výsměšně vztyčují prstíček - činí tak i české redakce novin, včetně těch nejvýznamnějších. My, co to umíme, víme a známe, se ovšem stydíme jít za nimi s nápadem, že jim s problémem pomůžeme. Náš autor má pocit, že by to vypadalo, jako že se vnučuje se svým vlastním dílem... že chce z redakce vymámit nějaké peníze... Je příliš skromný, už tím věčným doprošováním unavený - anebo jen líný?
(GAGmen)

Kresby: Nahoře vlevo Dan Strzelczyk (Polsko) - výstava a katalog Zeliona Góra - jaro 2008; vpravo neidentifikovaný autor - leden 2009. Dole kresba z Ukrajiny.

Z (okolopříspěvkové) pošty / Šípoš, Dostál, Krmášek

Aspoň skonám jako člen ČUKu...

Zdravím edYtora ze studené Studénky,
chtěl bych takto poděkovat Romanovi Jurkasovi, který se po dobu mého nočního pobytu v Praze skvostně o mne staral, mne to nestálo draze neboli vůbec nic a ještě zbylo na členský příspěvek. Zhlédli jsme Jiránkovu výstavu, počítl jsem si Hanouškův komentář, obojí je skvostem humoristické scény. Zapláceno tedy mám a jak jsem Romanovi řekl: i kdyby nic už letos, tak aspoň zhebnu jako člen ČUKu. S Romanem jsme si do třetí noční hodiny ukazovali, vyprávěli. Chválím Písecký katalog. Připadal jsem si už jako v Evropě. Roman je neskutečně usměvavý jako pokladník i jako člověk.

Václav Šípoš-Studený

Zlepšovací návrhy

Reaguji na edYtorův článek o neplatičích členských příspěvků a podávám dva **revoluční** zlepšovací návrhy. I když chápu, že se taková věc lehce přihodí a člověk se rázem stane zlotřilcem, přesto navrhuji situaci řešit kategoricky a sarkasticky.

1. Po stanovené době poslat neplatiči, jako by se nechumelilo, příslušné číslo GAGu, kde by ale pod jeho hlavičkou gigantickým písmem oslnivě blikalo oznámení, že standardní provedení bulletinu bude doručováno až po zaplacení. To by se s neoblomností spamu opakovalo týden co týden, dokud by se pachatel nepoddal.
2. Vyzvat neplatiče k sepsání žádosti, adresovanou předsednictvu ČUKu, v níž by dotyčný musel prosebně a poníženež žádat o zproštění platby členských příspěvků, aby mohl dostávat GAG zadarmo na účet ostatních.

Přiznávám, že zatím jsem neměl s placením problémy, protože na valné hromadě je ze mě pokladník vždy vytřese, ale předpokládám, že pokud by k tomuto opatření došlo, byl bych mezi předními postiženými, protože, jak známo, revoluce jako první požírá své děti.

Miloš Krmášek

(na portrétu Jardy Dostála)

Last minute...

Zdravím z Přerova,
dnes 30.1. jsem poslal přes účet členský příspěvek 650,-
Lubomír Dostál

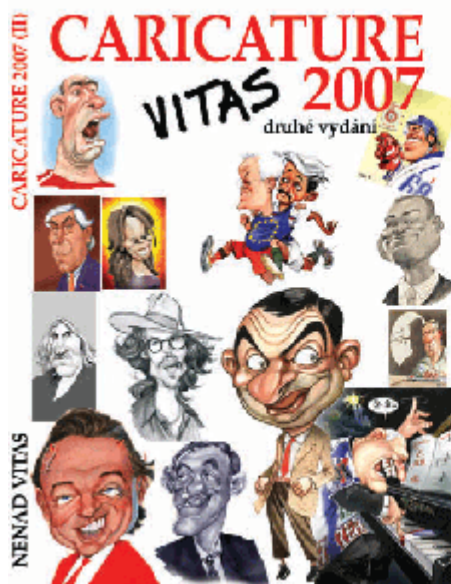

O portrétních karikaturách D) Nenad Vitas knižně i na webu

Nenad Vitas: práce na dvou stavech

Kdysi se nám dávaly za příklad soudružky tkalcové, které dokázaly obsluhovat nejen svůj, ale i sousední stav. Některé hrdinky socialistické práce - dle tehdejšího Ruďasu - dokázaly v textilkách takových strojů obsluhovat současně neuvěřitelné množství (a to ještě nebyly kolečkové brusle zdaleka tak dokonalé, jako dnes!)

Nenad Vitas si vystačí s prací na obou hlavních trzích portrétní kariatury: **kreslí jak pro solidní periodika, tak pro jiné zákazníky** - ať už z řad renomovaných firem anebo pro tzv. obyčejné lidi, většinou zahraniční turisty kráčející po pražském Karlově mostě. A to si ještě občas odskočí i k žánru běžného kresleného vtipu, většinou s aktuálním politickým nebo hospodářským námětem.

Většina jeho publikovaných portrétů byla tištěna v časopisech: Vreme, Privredni Pregled, The Prague Post, The Prague Tribune, Týden, Lidové noviny a Ekonom. A většinou šlo o karikatury. Daleko více ovšem nakreslil portrétů „anonymních“, které si turisté odnášejí z výletu do Prahy anebo zaměstnanci a hosté z podnikové společenské události.

Sám autor říká: „Na všech akcích, na kterých jsem byl, si lidé počkají ve frontě, poté si svoji karikaturu vezmou domů jako milou vzpomínku. Obvykle se k místu, kde sedím a kreslím, nahromadí skupinka lidí, kteří mi čumí přes rameno a vtipně dílo komentují. Dokáží nakreslit 11 lidí za 1 hodinu. Mluví m srbsky, anglicky a česky, též se domluví italsky a německy. Čínsky umím jenom *Ni hao*“.

Z *Nenadovy* webové adresy www.nenadvitas.eu se čtenář dozví, že Vitas působí nejen v Praze a v České republice, ale pracoval i v Bratislavě, ve Vídni, Salzburgu, Hannoveru a v Lyonu. Z renomovaných firem třeba pro Mercedes Benz, Reno, Honda, ThermoKing, Microsoft, Tupperware, Boujolais... Z ceníku, který tu uveřejňuje, je zřejmé, že jeho kvalitní služby nejsou nejlevnější, ale ani zákazníci, které oslovuje, nepatří mezi chudáky.

Zajímavým svědectvím je publikace, kterou vydal už ve II. vydání: **Caricature 2007 VITAS**. Stostránková kniha s barevnou obálkou a s barevnými, převážně však s černobílými díly autora vyšla u příležitosti konání veletrhu EMBAX. Tehdy věnoval edYtorovi I. vydání s věnováním: „Už je tomu asi 7 let od té doby, co jsme se potkali na Karlově mostě... Kolegovi Ivanu Nenad, Praha 13. VI. 2007.“ stojí na předsádce alba, které přehledně shrnuje obličje a postavy od těch supersvětových jako Picasso, Elvis, Mr. Bean a Schwarzenegger - přes české umělce a fotbalisty - a exjugoslávskou politickou scénu - až k současným českým politikům v čele s Klausem, Havlem a s nimi i různými Špidly a Paroubky (vybrali jsme na ukázkou raději novějšího **Kalouska** z webu - 2008)

Od té doby se stále chystám na sborník napsat pochvalnou recenzi, ale stále mi do toho skákalo cosi aktuálnějšího. A tak díky za nápad věnovat jeden GAG portrétistům. Nenad v takovém čísle nemohl chybět a teď už také nechybí. Stihl jsem to napsat do uzávěrky spolu s dalšími články. Ani jsem si kvůli zlomení dosavadní normy nemusel obouvat boty s inlajnbruslemi soudružky tkalcové. Ufff! (I. H.)

Usmívání v Hradci Králové

Pavel Matuška si ke svým pětadesátinám dovolil uspořádat v Galerii Na hradě v Hradci Králové výstavu svých maleb. Běží už druhý týden, na vernisáži bylo plno a mezi davy účastníků byli i členové ČUK **B. Kovařík**, **L. Lichý**, **E. Šourek** a **J. Hrubý**. Jak jsme už uvedli, výstavu **Usmívání** můžete navštívit v Galerii Na hradě (staré město) v Hradci Králové do 9. března 2009, v po - pá 8 - 18 hodin, so + ne zavřeno, vstup volný. Línějším a imobilním členům doporučujeme návštěvu virtuální výstavy na adrese www.pavelmatuska.cz. A

jako návnadu přinášíme jeden z Matuškových čerstvých opusů s názvem: „**Jako by na malou chvílku zavládla panika**“. (G)

Vhrstí v Horoměřicích a ve Strašicích

Na pokračování toulek po středočeských městech výstavy ČUKu **U nás v Kocourkově** se současnou zastávkou v Horoměřicích upozorňuje jeden z vystavujících autorů **Vhrstí (viz obr!)** na svém blogu <http://www.vhrsti.cz>. Zároveň zde ohlašuje svou samostatnou výstavu, kterou náš plzeňský kolega připravuje ve spolupráci s knihovnou **ve Strašicích**. (r)

Hofmanovi (Karafiátovi) Broučci

Ve svém recenzním výletu do světa slavných Broučků (31. 1. 09) v kulturní rubrice MfDNESu (před 80 lety zemřel jejich autor farář **Jan Karafiát**) se v závěru zmiňuje Klára Kubíčková o vydání **Broučků** s jedněmi z nejstarších ilustrací od Ondřeje Sekory, vydaných v r. 2006 nakladatelstvím Regio. Svůj příspěvek končí: „*A ve stejném roce dokonce vyšli Broučci v malém nakladatelství Chrontodont, v tomto případě je ilustroval entomolog **Zdeněk Hofman**.*“ GAG o tomto edičním počínu našeho kolegy v minulosti už informoval. (r)

Arie nejlepší na světě

Blechovy karikatury hudebních osobností zdobí ode dne otevření malostranský hotel Arie (na Tržišti). Tomu se koncem ledna dostalo velkého ocenění, když v anketě nezávislého cestovatelského serveru *Tripadvisor* zvítězil v kategorii „*Nejluxusnější hotely světa*“. Jde o první český hotel jemuž se této ceny dostalo v celé historii soutěže. Na obr **Josefa Blechy** ale nevidíte skladatele, nýbrž „naší věci“ přece jen bližšího **malíře**. Portrét **Františka Kupky** je z velké *blechovní* monografie. (ih-mfd)

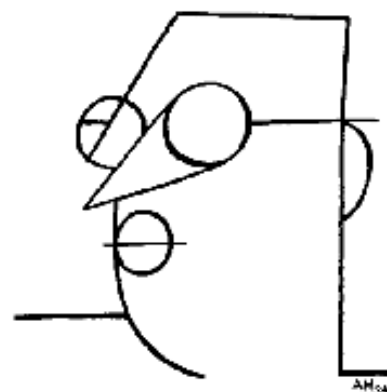

Haďákův / Kajánův = Franz Kafka

Vpravo: tady kráčí Prahou **Haďákův** nezapomenutelný portrét: **Franz Kafka** z konce šedesátých let, pěkně s českou vlajkou v podpaždí! Pro nás (Čechy) možná příjemnější nebo snad i výstižnější varianta, než onen (**vlevo:** v knize stojící) **Franz Kafka** od staříčkého **Tibora Kajána** z Budapešti. Téma: Jak si Maďar představuje typického Čecha. **Viz::** Evropa vrací úder /MfDNES/

Do archívu A / Viktor Šlajchrt: Divné kouzlo pana Omasty

Pod tímto titulkem („Omasta“ je jméno Hoffmeister vyslovené Francouzem!) a podtitulkem „U Kamenného zvonu vystavili rozporného umělce Adolfa Hoffmeistera“ se **Respekt** číslo 1 ročníku 2005 věnoval tehdejší velkolepé pražské výstavě víceméně k narození všestranného profesionála - pro nás hlavně karikaturisty - **Adolfa Hoffmeistera** (1902 - 1973). Na Staroměstském náměstí bylo k vidění na dvanáct set děl a dílek. Autor recenze se více věnoval hodnocení umělcova života než jeho dílu, všiml si nejen jeho účasti při zakládání pověstného *Devětsilu* (bylo mu 18), ale i jeho antifacistické činnosti. Připravil totiž ještě pověstnější **Mezinárodní výstavu karikatur** v pražském **Mánesu**, proti které v r. **1934** ostře protestoval německý velvyslanec. A. H. strávil válku v Paříži a pak v USA po boku **V+W**. Hned po návratu vstoupil do KSČ - jako předseda *Svazu výtvarných umělců* se podílel na likvidaci zbytku demokracie ve státních institucích. Byl pařížským velvyslancem ČSR a působil ve vedení čs. delegací na VH OSN, kde proslul protiamerickými projevy. Na jaře 1951 byl odvolán z diplomatických funkcí a zároveň unikl o vlásek procesu, který stál život Vlada Klementise. Bez mála dvacet let pak působil jako profesor na VŠ UMPRUM. **A co píše Viktor Šlajchrt o díle?**

Citujme: „Šarm dětsky hravého pohledu na svět obzvlášť vynikne ve skupinových karikaturách, které živě a nenuceně zachycují kulturní hemžení v prvním republikánském desetiletí. Spontánní kresbičky na hony vzdálené jakékoliv snaze o profesionální suverenitu uchovávají kouzlo rané avantgardy možná sugestivněji než vážné artefakty jeho souputníků. V sofistikované hře s naivitou pokračoval Hoffmeister i v druhé polovině minulého století. (...)“

Přes veškeré okouzlení zdánlivě bezelstným půvabem obrázků si nelze nepřipomenout, že je vytvořil protřelý intelektuál s rozsáhlým, byť do značné míry neformálním a skrytým angažmá v ideologii i politice evropské levice. Chytrá hra s naivitou se ostatně stala i jed-

nou ze strategií čs. socialismu s lidskou tváří, jehož krach v srpnu 1968 znamenal i Hoffmeisterovu osobní tragédii. Koláže z posledních let jeho života už nejsou humorné ani hravé, ale pouze zlověstné.“

Na obr. Adolf Hoffmeister: portrét **Josefa Čapka** (1934)

Do archívu B / Jana Bendová: Entropa, Klaus a malíř Putin

„David Černý se trefil *Entropou* do černého. Umění touží provokovat (...) a to se stalo“ - píše **Jana Bendová** ve své rubrice *Garde* v rámci podvalů „*Diář*“ rubriky **Názory v MfDNESu**. A pokračuje: „Mám špetku výtvarného vzdělání, umění Davida Černého nemusím, ale Entropa mi připadá docela vtipná. Jiným vtipná nepřipadá ani trochu. Třeba panu prezidentovi; chce po vládě, aby se omluvila. Rozumím, Klausův humor je jiný než humor Černého.

(...) Zalovila jsem ve zdrojích a udělala namátkovou soupisku umění, které šokovalo, znepokojovalo, uráželo šosáky, nudilo bohemy, vysmívalo se ctihodným, bouralo formu, rušilo obsah, zkoušelo, kam až může... Entropa je proti nim krotký měšťácký kousek, jemuž zatleskají i paničky na svém nedělním salonu. Marcel Duchamp dávno pradávno vystavil pisoár. Byl provokatér, anebo umělec? Soudíme, že ten slavný muž byl umělec. Proč? Protože se stal slavným umělcem.

(...) A není snad libo něco ostřejšího? Kupříkladu vyhřezlé vnitřnosti zvířete, pokládané na lidské tělo? Nebo něco cudnějšího: fotografii umělčina rozkroku? Je k vidění v renomované galerii.

(...) Jsem občan a uvažuji, kdo by v tomhle širém světě mohl za mně bezpečně v zahraničí výtvarně pohovořit, je-li to s umělci tak riskantní. Kdo je demokraticky vybraný? Politici! Když mohl Putin za pár minut namalovat obraz, který se vydraží za čtyřiašedesát milionů, proč by neoslnil i Václav Klaus? (...)

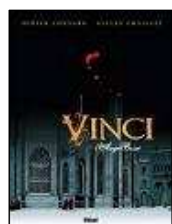
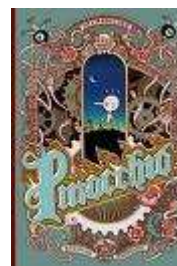
(MfDNES - 22. 1. 2009 - kráceno)

Dva z dobrých portrétistů na jih(ovýchod) od ČR:

Nahoře Ladislav Tverd'ák (Slovensko) kreslí v Klubu Mánes své české kolegy (třeba *Jurkas* se mu moc povedl) - obrázek je z loňské vernisáže členů UZOLu...

Dole Joe Békesyi (Maďarsko) rovněž kdesi u stolu. Cíl zaměřen až kdesi vzadu (bílá košile). Nejedem český cartoonista má doma svou podobenku signovanou *Joe*...

Ve starobylém západofrancouzském **Angoulême** proběhl o víkendu 36. ročník nejvýznamnějšího evropského komiksového festivalu, na který se tradičně sjíždějí tvůrci, nakladatelé a tisíce fanoušků. Pro Angoulême festival znamená, že komiksy jsou k vidění doslova všude – v ulicích, kavárnách, na nádražích i v kostelech. Všude se přednáší, diskutuje, vystavuje, prodává, podepisuje a pochopitelně kreslí. Veřejnosti uzavřená sobotní divoká pitka umělců na radnici skončila spontánním zničením portrétu Nicolase Sarkozyho... Hlavní cenu festivalu za nejlepší komiksovou knihu roku získal Winshluss za téměř bezeslovné album **Pinocchio**, cenu města Angoulême získal a předsedou poroty příští rok bude Christian Hincker známý

v komiksovém světě pod pseudonymem **Blutch**. Mezi dalšími oceněnými je i Joann Sfar s komiksovou adaptací **Malého prince**, která snad letos vyjde i u nás.

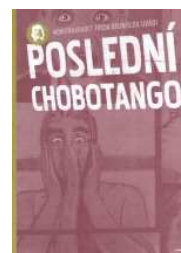
Ještě před festivalem v Angoulême dostali cenu listu *Le Parisien* Didier Convard a Gilles Chaillet za historický thriller **Vinci, l'ange brisé**. Čtenáři si dílo vybrali z deseti nominovaných. V předchozích letech dostali tutéž cenu třeba Zep, Nicolas de Crécy nebo už zmiňovaný Joann Sfar.

Komiksovou událost mají i v pařížském **Louvu**. Vystavují Nicolas de Crécy (jeho album **Doba ledová** odehrávající se právě ve světoznámé obrazárně vyšlo na podzim i u nás), Eric Liberge, Marc-Antoine Mathieu a japonský host Hirohiko Araki. Do roku 2010 uvidí výstavu ještě ve Švýcarsku, Portugalsku, Kanadě, Francii a Belgii, výstava v Japonsku je ještě v jednání.

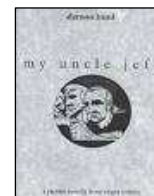
Co mají společného Romové a motorkáři? Komiks. Elen s Honzou se vydávají na let dějinami, aby poznali historii Romů, v komiksu **Drom**. Evropská asociace motocyklových výrobců ACEM zase pro nezodpovědné motorkáře připravila komiksový seriál **Lucky** (1. díl), který má přimět nezkušené jezdce k větší ohleduplnosti na silnicích.

To byly komiksy zdarma. Za peníze se vyplatí pořídit **Poslední chobotango**, vyvrcholení české komiksové trilogie Monstrkabaret Freda Brunolda. Po albech *Sloni v Marienbadu* (2004) a *Za vším hledej doktora Ženu* (2006) tedy došlo na rozuzlení osudů všech pitoreskních postav a jejich rozhodující souboj se zlem ztělesněným maršálem Chobotovem. Autoři Džian Baban a Vojtěch Mašek svůj projekt dávno rozšířili z komiksových políček na divadelní prkna i stříbrné plátno a získali za něj několik cen i respekt nejen komiksového publika.

Po republice je teď k vidění překvapivě mnoho komiksových výstav. K rožnovské výstavě **Píše Prokůpek, kreslí Kučerovský** se v rychlém sledu nahromadily další. V pražské galerii Hygienická stanice jsou k vidění komiksové kresby Honzy Bažanta k projektu **Pérák**. Do artkina Centrál v Hradci Králové zase můžete zajít na výstavu **Herozvěsti**, kde své komiksy představují Zuzana Andělová (Veverka a zajíc), Jiří Grus (Voleman), Jan Jiříček (Mars 44), Petr Korunka, Ján Petrovič a Marek Rubec. V plzeňské Univerzitní galerii připravili **studenti Ústavu umění a designu** pod vedením Bány Šalamounové velkorysou výstavu svých komiksových prací, v nichž se zabírají životy slavných osobností nebo místními pohádkami a pověstmi. Svoji prezentaci vyšperkovali trojrozměrnými objekty i projekcí na výlohu galerie.

Padesátiny oslavil minulý týden spisovatel a scénárista s podivuhodným jménem **Stefan Petrucha**, autor úspěšných komiksových příběhů na motivy seriálu Akta X či disneyovských dobrodružství Mickey Mouse. Rovněž padesát je nizozemskému výtvarníkovi **Herwoltu van Doornenovi** a francouzskému cartoonistovi **Marcu Cuadradovi**. Třicetiny oslavil brooklynský **Damon Hurd**, autor několika grafických románů, z nichž hned ten první *My uncle Jeff* se dočkal nominace na Will Eisner Awards.

Vhrstí

První letos oceněný Polák: Cebula

Henryk Cebula zahájil novou sezónu cen pro polské karikaturisty v mezinárodních soutěžích. Získal dvě čestná uznání na 2. „Festivalu of Honorable Mentions for Cartoonists - 2009“ v Brazílii. Přehled všech oceněných přineseme v příštím čísle v rubrice Výsledky. Tipnete si, kdy letos pogratulujeme také prvnímu českému autorovi? (mh)

V Osijeku se na vernisáži výstavy portrétisty M. Lekiče portrétovalo

„Netvařte se kysele - portrétujem vesele!“

Patří to také k programu výstav karikaturistů: autoři, kteří se věnují umění portrétu, na svých vernisážích rádi vportrétují kdekoho - třeba i návštěvníky. Tyto místní dívky zachytil známý chorvatský karikaturista **Milan Lekič Lexa**. Výstavu „Černé na bílém“ otevřel koncem roku v slavonském **Osijeku**, kde vdova po předčasně zesnulém zakladateli výstavní síně věnované výtvarnému humoru Stela Dušanič, pořádá výstavy stejně často, jako Kobra pražské Salony

kr-hu. Tahle Lekičova výstava portrétů (trvala do konce ledna 2009) je už v Osijeku 77. v pořadí. Do Kobry má sice stále daleko - ale přesto pochvaly hodné... (G)

Rumuni (a trochu i my)

Caragiale a Eminescu a Comaneci...

Už na památné prvním (a nejspíš posledním) úspěšném workshopu ČUKu pod hradem Pecka jsme se z úst předsedy Kovářika dozvěděli o pozoruhodné akci. I s ukázkami. Tehdy to byla docela novinka. Rumuni začali před pár lety s originálním nápadem: vyzvali světové cartoonisty k portrétování jejich národního vtipníka, humoristy jménem *Caragiale*. Nu, a teď už mají rozsáhlou sbírku portrétů nejslavnějších Rumunů od karikaturistů z celého světa. My jsme si to na Pecce pěkně prohlédli, pak skoukli *individny* na webu, a pár z nás do sbírky portrétů Rumunům přispělo. Postupně se z akce stala světoznámá atrakce, k Caragiale přibyl ještě jistý básník Eminescu a hlavně desítky dalších slavných Rumunů, nakreslených velmi pěkně a vynalézavě stovkami karikaturistů. Organizátoři jezdí s reprodukcemi také po světě, víme třeba, že výstavu hostili s velkým o-

hlasem v tisku třeba v Madridu...

...a Hašek, Lada, Havel?

Co si ještě k tomu říci? Že je to akce vhodná následování? Že by třeba ČUK mohl vyhlásit podobnou akci na téma „kreslete Jaroslava Haška!“ „A Franze Kafku!“ a „Karla Čapka!“ a „Vácava Havla!“ a „Jaromíra Jágra!“ a „Petra Čecha!“ a „Taťánu Kuchařovou!“... a tak dál. To bylo vykřičníků!!! A teď otázky: Vymyslí a založí teď někdo takovou webovou stránku? Pověsí na ni desítky fotek těchto českých velikánů? Osladíme to cartoonistické Evropě, když jsme už teď (díky bruselskému kousku D. Č.) v centru přelétavé mediální pozornosti?

Nápad, to vůbec nejcennější, je tedy na světě. Teď už zbývá než nuda = trpělivá práce a otravná shánka po autorech, realizaci, případně grantech na propagaci ČR. Anebo další typicky česká vlastnost: zdůvodňování, proč něco takového vlastně nejde, proč to nemá žádný smysl natož pak význam. A je tu vlastně ještě jedna horší možnost: blázen, který se toho nápadu chytí, začnete, rozjede a pak vše s ostudou nechá uprostřed cesty zasmrádnout...

Jinak ovšem: <http://www.cartoon-crn.com/caragiale.htm>

Poznámka, oč jde: na adrese <http://www.caricatura.ro/index.htm> si vyberete fotku či kresbu

jakéhokoliv významného Rumuna - od Dráky k Caucescovi - a kliknutím se přenesete na stránku, kde vám vzápětí desítky autorů z půlky světa předvedou, co z nabídnuté fotky - předlohy a z textu o osobnosti dokázali o člověku zjistit a pak vtělit do kresby. Někdy tedy klobouk dolů!

Na fotce vlevo je divák na výstavě **Caragiale** - desítek velkých portrétů jednoho dávno mrtvého rumunského humoristy - velikána s knírem. Expozici obdivovali třeba i návštěvníci ve Španělsko.

Evropské centrum cartoons v Belgii v r. 2009

Od 18. ledna do 5. dubna 2009 jsou v belgickém ECC (European Cartoon Centre) v Kruishoutem instalovány dvě výstavy: **O-SEKOER flashback**, mix starých vtipů populárního Belgičana O-Sekoera a jeho humorných fotek. a **Bosc - retrospektiva** slavného Francouze (1924-1973). Od 10. dubna je prostor muzea vyhrazen pro 30. ročník slavného Kartoenaale (Uzávěrka je už za deset dní: 15. února!!!). Do konce roku se plánují ještě dvě výstavy autorů významných jmen: Ludo Goderis (Belgie) a Michail Zlatkovskij (Rusko).

Mimo to ovšem v ECC chystají i vzdělávací akce - březnový workshop pro děti s výukou tvorby kreslených vtipů, červnový kurs počítačové tvorby a podzimní kolokvium: „**Cartoonista, partner v komunikaci**“. (G)

Polští rytíři humoru

Jacek Frankowski a Szcapan Sadowski - to jsou jména autorů portrétů těchto dvou polských „rytířů“. Do sedla a k postavení šlechtice v polském „rysunku styrcznym“ vsadilo však každého něco jiného: **Ryszard Blaszyński** (vlevo) se ohání svým donedávna ještě kastelánským merčem - hlavní cenou na mezinárodních soutěžích, které v Kožuchově a v Zielonej Górze organizuje. A **Zbigniew Jujka** je v současnosti žijící karikaturistickou legendou v zemi našich slovan-ských přátel. Na severu u Baltického moře se stále ohání nejen

satirickým dřevcem, ale i svou svižnou rukou s tužkou - ještě stále kreslí den co den vtipy do polského tisku a pořád je vystavuje...

Ve vlastní věci...

Apropó - když už jsme v tom Polsku. Nedá mi to, abych se nepochlubil. Když jsem prohlížel staré katalogy Salonů (zapisují je nyní do načaté druhé tisícovky publikací ve své cartoons-bibliotéce) objevil jsem jeden katalog, jehož obálka byla znetvořena jakýmsi zípsem fixkou. Ukázalo se tak, že pokud bych byl obviněn, že jsem v Písku v úterý 6. 10. 1986 kolem 17. hodiny vrazil facku nadstráž-mistru VB Marešovi, mám pro tento čas - na rozdíl od každého z vás - neotřesitelné alibi. Potvrdil mi ho vlastnoručním podpisem na vernisáži v pražské Malostranské Besedě sám **Antoni Chodorowski** (viz obr.)

A že takové věnování není jen tak, ověřil jsem si u současného významného polského rysownika **Slawka Luczyńskiego**. Ten na můj dotaz loni na podzim odpověděl:

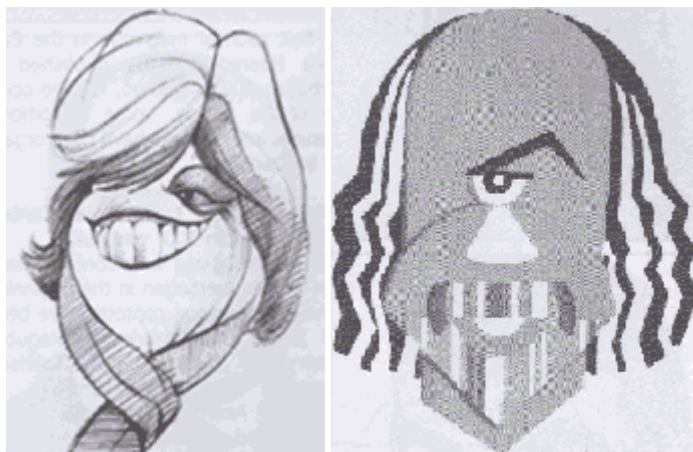
„To jest bardzo piękne i cenne. Nie każdy Polak może poszczycić się obrazkiem narysowanym przez Antka. Zazdroszczę tobie, bo ja nie mam jego rysunku, mimo że mam całą ścianę obrazków kolegów. Sławek“.

I nezasvěcený musí uznat, že Chodorowski umí člověka pěkně vystihnout, škoda jenom, že po 22 le-tech už tak svěže ani zdaleka nevypadám... Nepochybuji ovšem, že jsem nebyl jediný, koho v říjnové MB L. P. 1986 velmi přátelský Antoni vyportrétoval, určitě by se našel i pořadající Kobra, kdyby se ovšem ve svém archívu vyznal... (ivHan)

FECO / Současná a (možná) nový. Prezidenti cartoonistické federace...

Myslíte si, že takhle nemůže nikdo vypadat? Ale ano! Věřte nevěřte, jsou to velmi výstižné portréty (ta druhá hlava je navíc prokazatelně auto-portrét) dosavadní předsedkyně FE-CO **Marlene Pohleové** z Německa (vlevo) a **Petera Nieuwendijka** z Nizozemska - jejího předchůdce na čele organizace. A také nejpravděpodobnějšího nástupce. Jak z GAGu víte, právě se rozhoduje o vedoucích představitelích tohoto nadnárodního organizátora a mentora cartoonistiky. A ČUK se, při nedostatku dalších

vhodných kandidátů (a s vědomím, že zas tak o nic moc nejde), přiklonila k podpoře staré známé postavy otce zakladatele. FECO je svým způsobem spolek nahý i oblečený, který kamsi směřuje a při tom přešlapuje na místě, jeho funkcionáři jsou tak nějak volení i samozvaní, financemi nikoho neoblažují, ale také žádných velkých peněz od svých poddaných nevyžadují... Možná proto se prezidenti FECO stávají pouze **jednoocí** karikaturisté. Hodně zdraví!
(G-men)

Na FECONEWS Magazine, jehož číslo 48 jsme slíbili v e-GAGu „vytěžit“, se zatím nedostalo. A tak tu jen připomínáme, že je v něm kupř. otištěn dopis z „Museum Kartun Indonesia Bali“, v němž tato instituce žádá výše zmíněného P. Nieuwendijka o přijetí do FECO. Což se stalo. /r/

Obama portrétuje - a je portretován:

Ukázalo se, že nový americký prezident Barack H. Obama... kreslí! A protože to nedělá často, mít jeho obrázek je velké štěstí!

Na obrázku vidíte dílo tehdy ještě senátora Obamy, na němž si při zasedání amerického senátu v r. 2007 portrétoval kolegy senátory Charlese Schumera, Harryho Reida, Dianne Feinsteinovou a Edwarda Kennedyho. Kresba byla v aukci vydražena za 2 075 USD - ta suma pak připadla nadaci pro boj s rakovinou. Dílo získal Američan Wayne Berzon, sběratel předmětů patřících slavným lidem. A nebyla to marná investice. Nedávno se mu prý přihlásil právník, zastupující dalšího zájemce a nabídl mu za kresbu (viz obr.) šestcifernou sumu. Ten zatím odolává. (Text i kresba: www.news.sadurski.com)

Bush je pryč? Tak hurá na Obama!

Na portugalském portálu v Portu **PortoCartoon** portocartoon@museudaimprensa.pt najde-

te výzvu k účasti na výstavě ve virtuální galerii "Obama s humorem". Stručně řečeno: „Vítězství Obamy v US volbách ohromilo svět. Optimisté nyní říkají: Obama teď změnil svět.“ Pesimisté na to: Svět teď změnil Obama. A jiní pláčejí, že bez Bushe hrozí zánik karikatury.“ Různí syčáci, diktátoři, Rusové, Alkajdici a našemu světu vyhrožující Íránci ... nikdo takový prý nestačí. Třetí svět si žádá Američana! A proto je tu i soutěž, která by měla podnítit au-tory

k útokům na nový cíl: Jaký je a bude nový Pán světa? Jak se vybarví?

Pošlete nám své karikatury, žádá a děkuje předem *Luis Humberto Marcos*, ředitel Muzea tisku v Portu. Kdo má zájem, tak se sám podívá. Do GAGu už přišlo také několik kreseb a tady jsou dvě z nich. Ostatní, prosím, pošlete rovnou do Porta... /ih/

Autoři portrétů Obamy (i těch žen): vlevo Alexej Talimonov - vpravo Pavel Hanák.

Portréty z násilí v Keni

V březnu minulého roku vyhlásil Svaz východoafric-kých cartoonistů (KATUNI) spolu s Goethe-Institutem a Friedrich Ebert Foundation (FES) soutěž cartoonistů zaměřenou tématicky k násilí v Keni a výsledkem byla publikace, kterou představila v Goethe-Institutu v Nai-robi. V knize nazvané "Picking Up the Pieces" (vydal Mvule Publishers) jsou obrázky od autorů jako jsou GADO (Daily Nation), MADD (Standard), KHAM (Stan-dard), Victor Ndula (Nairobi Star) a Patrick Gathara) a oceněné obrázky od autorů Mwaura Kirore (1. cena - viz obr.), Kennedy Kaburu, Alphonse Otieno a Elly Maloba.

Keňa byla staletí v rukou Britů a tak lze cítit anglická kulturní tradice - v cartoons se projevují důrazem na karikatury konkrétních politiků. A jak je známo, je Keňa zemí, odkud pochází otec nového amerického prezidenta. (G)

Z (mezinárodní) pošty

Ad: V. KUBAL v e-GAG-u: (adresováno Peteru Závackému)

"Je to super ako ste výstavu spro-pagovali, lebo v dnešných časoch je treba aj na hodnotné veci upozorňovať, aspoň ja mám taký pocit, že zo všetkých médií sa na mňa valia len telenovely, superstar, celebrity a iné "nevkusnosti" a naopak hodnotné programy a kultúrne akcie sú v médiach tabu..."

Viliam Živický

Aukce karikatur celebrit

Koncem minulého roku se na polském webu konala velká dobročinná aukce "GWIAZDY DLA KACPRA" (Dudkiewiczze). Dražilo se lecos, třeba tenisové rakety Agnieszki Radwańskiej, knihy i desky, a též - teď pozor! - několik desítek karikatur (velmi kvalitně tištěné kopie). V aukci se nabízely obrázky polské smétanky od karikaturisty **Marka Grela** (včetně podpisů portrétovaných) - viz obr.! (pl)

Hanák - to je ten člověk!

Ještě by do tohoto čísla - dle edYtorovy představy - spadaly nějaké pěkné novinové ohlasy na sérii ČUKčích divadelních výstav portrétů herců (ať už na Vinohradech nebo v Kolíně. Leč nijaké nové články jsme už k expozici nedostali ani neobjevili a tak místo příspěvku do rubriky *Dokumenty* vezměte za vděk aspoň portrétem člověka, jenž tyto výstavy ze své vlastní (z)vůle chystá a víceméně „za své“ i realizuje. Jmenuje se **Pavel Hanák** a autorem jeho věrné podřobizny (**vlevo**) jest jeho společník z vinné osvěžovny „U Věs-tonicého „Venouše“ **Radovan Rakus**.

Jurkas od Tverďáka a Obama na titulu MADu

Neděláme to v Gagu rádi, ale proč to pro jednu nepřiznat. Když nám ke konci čísla zbyde místo,

prostě tam něco prdne. Ano, hádáte správně, obvykle to, co máme zrovna po ruce. Samozřejmě něco, co se týká tématu, o němž GAG píše (a kreslí). A tak to dnes jsou portréty dvou chlapíků, které toho zvláště moc nespojuje - teda jen to, že jsou nakreslení: na prvním obr. vidíte významnou postavu dějin ČUKu Romana **Jurka-se** (dosavadního pokladníka) an ho vystihl košický portrétista **Tverďák**. Vedle něho známého uličníka co se vyskytuje na každém titulu proslulého amerického časopisu **MAD**. Tenhle je však tak trochu do **Obamy**... No, padni komu padni.

(ih.)

Za Slovákem na Kladno

V pochmurném počasí úterního podvečera by i elegantnější čtvrť, než tahle část Kladna, vypadala nehostinně. Únorovým mokrem v tmavých uličkách jsme se prokličkovali díky doptávání u příliš řídké rozmístěných domorodců na křižovatkách úzkých jednosměrek, vroubených přízemními domky. Až jsme byli šťastně a dokonce včas na místě a uvědomili si, jak nudná by byla taková výprava s použitím moderního vynálezu zvaného GPS (ostravsky: *Gde Piča Su?*)

Piča Su?)

Odměnou nám nakonec byla oáza světla, tepla, luzné hudby, prostřených stolů a příjemné společnosti. Vínárna-galerie **Atelier** Kladno *Jiřího Pergla* v Trojanově ulici č 309 (hledejte ji v kvadrantu ulic Unhošťská - Kročehlavská) vítala návštěvníky vernisaže výstavy nazvané „**Transplantácie**“, slovenského výtvarníka **Ernesta Svrčka**. Tedy našeho starého známého, jak z pražských výstav, tak z katalogů mezinárodních soutěží včetně jím oblíbeného *Zlatého soudku* v Prešově. Výstavu koláží (či spíš *stříhází* a *lepáží*) spoluuspořádala **Obec Slováků v Kladně** (takže ten háček nad „e“ chybí úmyslně) a na jasu jí přidala účast hlavy konzulární sekce Ambasadý slovenské republiky v ČR **Jozefíny Škorupové** a imponantní postavy Dr. **Petera Lip-**

táka, předsedy Obce Slováků v ČR, který pronesl zasvěcenou úvodní řeč o autorovi a jeho díle. Oba vidíte s autorem - třetí zleva **na snímku nahoře**). My jsme si dovolili o Svrčkovi přinést potřebné informace v minulém e-GAGu a tak se rovnou vrhneme na pohoštění z oblasti studené kuchyně (přeskočíme aspoň taktně uvítání delegace České unie karikaturistů, kterou tvořil níže signovaný místopředseda). A mírně nasycení jemnými sýry, drobnými koláčky a jednou skutečnou jahodou, zapitou pramenitou Mattoniho minerální vodou, můžeme nyní rozvážně meditovat nad představenými „Cvrčkovými“ artefakty.

„Arnošt“ přivezl z Brezna (tam ho kdysi dávno zavál fotbal odkudsi z jižnějších vinných strání) přes stovku svých prací. Což byl přetěžký výběr, vždyť jich má jistě desetkrát více (připomeňme jeho „*Recyklácie*“): ale rozhodl se přizpůsobit kolekci místě určení. A tak nejdelší stěnu hlavní místnosti zdobily jeho „majstrštyky“ z oblasti sportu (**na snímku dole**). Kladno je město už po desetiletí sportu zaslíbené - mezi okny jsme proto našli „kladenskou“ kolekci v čele s hokejisty *Jágre*m i *Pospíšile*m. V menším salonku se pak dostalo i na subtilnější díla, která se vymykají běžnému výtvarnému humoru a řadí se ke klasické umělecké tvorbě. Celkem třiasedmdesát kousků se objevilo pod sklem ve dvacítce šikovných rámců zavěšených na „neviditelných“ vlascích (a ty na nenápadných vodičích lištách). Zaštilil je vstup-

ní panel se známým autoportrétem *stříhonosého* E. S. a jeho uměleckou charakteristikou od bratislavského kunsthistorika **Kornela Földváriho**: „S novinovými fotografiemi neúprosne strihá i naše spomienky a predstavy o budúcnosti, čas, ktorý žijeme. Čepele jeho nástroja sa menia na nepodkupné ručičky hodín, ktoré nám ho vymeriavajú.“

S autorem jsme si vyměnili pár vzpomínek. Svrček zavzpomínal jak netrpělivě podupával před kioskem, kde měl zamluvený český *Stadión* (bylo to nedostatkové zboží, ale pro Ernesta pracovní materiál - odsud stříhal barevné snímky, které se mu svou kvalitou tisku nejvíce hodily pro jeho kolážové spády). A jednou také v zasněženém Breznu čekal až dovezou „silvestrovské“ číslo v němž - jak byl už upozorněn - má celou dvoustranu (!) svých obrazových vtipů. V tom se ozvala rána a jakýsi muž skončil zasypán sněhem spadlým se střechy. Během zachraňování nešťastníka a jeho odvozu do nemocnice se mezitím dostal *Stadión* nepozorovaně do stánku... A pak i do rukou šťastného autora, který na tuto chvíli - snad ne jen kvůli té lavině - dodnes nezapomněl.

A jak se dostaly vůbec jeho obrázky do pražské redakce? Kuriózně! Až nyní vyšlo najevo, jakou na tom měl zásluhu **Jaroslav Dodal** (neplést s Dostálem). Když byl Svrček na montáži v NDR, na ubytovně bydlel i jakýsi Čech, jehož jednou přistihl, jak si na umyvárně propírá štětce. To ho zaujalo, dali řeč (přeskočme teď opět v čase) a Jarda Dodal přibalil při jedné ze svých pravidelných cest po redakcích s týdenní produkcí vlastních fórů také kolekci barevných kousků od E. S. - adresát: týdeník *Stadión*. Bylo to někdy v létě a když pak Dodal napsal Svrčkovi na Slovensko, že redaktor *Hanousek* říkal něco o tom, že se to bude hodit až tak na Silvestra, pustil to autor v dálném Breznu nejspíš docela z hlavy.

Toto se odehrálo někdy v 80. letech - od té doby autor koláží vyvrál, osvědčil se a díky velké vytrvalosti patří ke skutečným osobnostem tohoto žánru - je svým způsobem neopakovatelný. A - co si budeme namlouvat - těžko někdy někým v této své rukodělné výjimečnosti nahraditelným.

Ojedinelý suvenýr si pak odnesli nejen vystavující autor, ale návštěvníci - lidický **Antonín Nešpor** vyrobil desítky krabiček zápalek oboustranně opatřených „reklamními“ vinětami na výstavu i místo jejího konání. (Viz **obr. vpravo!**) A místní redaktor *Mf-Dnesu* získal i rozhovor s Ernestem Svrčkem pro regionální vydání tohoto deníku.

Opět si teď zacestujme. Už ne v čase, ale v reálu. Cesta z Kladna do Prahy je dost krátká. Už v 19,45 jsme zase seděli pěkně v suchu, tedy u notebooku a pokoušeli se zachytit slovy a snímky to, co jsme viděli a zažili. Jako vedlejší, ale ne nedůležitý, jsme si do Prahy ještě přivezli poznatek, že v Kladně je útulná výstavní vinárna s bohatým kulturním programem - přímo volající po dalších výstavách. Proč ne třeba karikatur?

Ivan Hanousek, Praha-Kladno-Praha

Foto: **GAG-foto**

Aktualita / Poláci v Moldávii

V Centrul Expozitional "**Constantin Brancusi**" v moldavské **Kišiněvi** se koná **od 3. do 17. února** výstava "**Polonia vs. Crihana**". Vystavují zde čtyři Poláci **Henryk Cebula**, **Grzegorz Szumowski**, **Jacek Frąckiewicz** a **Andrzej Graniak**, spolu s iniciátorem této série výstav Rumunem **Florianem Doru Crihanou**. Fotky jsou ke spatření na straně <http://floriandorucrihana.wordpress.com/>. Ze snímků je patrné, že jak výstava, tak prostředí, vypadají úžasně... (mh)

Výsledky / Španělsko

Biennial Intern. de Caricature and Cartoon Santa Cruz de Tenerife 2008 - Španělsko

Caricature:

Dálcio / Brazílie: 1.místo - 10.000 Euros

Turcios / Kolumbie: **2.. místo** - 1.800 euros (**viz obr - portrét G. B. Marqueze**)

Camilo Riani / Brazílie: 3. místo - 1.200 euros

Cartoon:

Diego Mallo Ferrer / Brazílie: 1. cena - 10.000 Euros

Dálcio / Brazílie: 2.místo - 1.800 euros

Vladir Kazanevsky / Ukrajina: 3. místo - 1.200 euros

Source: <http://www.brazilcartoon.com/>

Propozice / Kanada, Itálie, Španihelsko, Ekofór a Malujte (ČR)...

9. Intern. Editorial Cartoon Competition Ottawa 2009 - Kanada

Kanadský výbor pro World Press Freedom pořádá IX. ročník mezinárodní soutěže novinových vtipů

Téma: "Protecting privacy?" / "Ochrana soukromí?"

Vlády začínají stále více ve jménu národní bezpečnosti zasahovat do práv na ochranu soukromí občanů. Současně se na soukromí občanů se často odvolávají vlády s orgány, činnými v trestním řízení jako na důvod pro odepření uvolnění informací, které by měly být zpřístupněny veřejnosti. Soukromí osobních informací a soukromé komunikace je klíčovým pilířem našich individuálních práv a svobod - ale "ochrana soukromí" je také pojem, který je hojně zneužíván při snaze mocných skrývat důležité informace před veřejností.

Rozměr: max. A4 (21 x 29,2 cm).

Počet: Jen 1 (jedna) práce od každého autora v barevné nebo černobílé podobě, jedno zda originál nebo tisk. Nesmí být dosud oceněna.

Ceny:

I. cena: \$ 1500, křišťálová trofej, plus diplom od kanadského UNESCO;

II. cena: \$ 750 plus certifikát;

III. cena: \$ 500 a certifikát.

Všechny částky jsou v kanadských dolarech.

Deset (10) dalších karikaturistů obdrží 'Award of Excellence.' Bohužel bez finanční odměny.

Na zadní straně musí být uvedeno jméno karikaturisty, adresa, telefonní číslo, faxové číslo a e-mailová adresa (je-li k dispozici). Také na e-mailu, přiloženém ke e-poštou poslané práci (cartoons by měly být **ve formátu JPEG na 300 dpi**). Je vhodné přiložit krátký životopis autora.

Vracení: kresby se nevracejí.

Ceremoniál: Vítězové soutěže budou vyhlášeni na Světový den svobody tisku při slavnostním „lunchi“ v National Arts Centre v Ottawě v pátek 5. května 2009. Vítězná jména a oceněné karikatury budou zveřejněny na webových stránkách CCWPF: <http://www.ccwfp-cclpmca/>

Výstava: Nejlepších 30 karikatur bude vystaveno při zmíněném obědě 5. 5. 2009.

Deadline: 27. březen 2009 v 17.00 hodin.

Adresa:

Normální pošta:

9th International Editorial Cartoon Competition
Canadian Committee for World Press Freedom,
Suite 405, 350 Sparks Street
Ottawa, Ontario, Canada K1R 7S8
Nebo **E-mail:** info@ccwfp-cclpm.ca

Intern. Cartoon Festival 2009 Ufficio Premio Satira e Museo Satira e Caricatura - Itálie

Téma: "World crisis" (Světová krize)

Formát: A4, 300 dpi - **Jen e-mailem!**

Na adresu: info@museosatira.it or museosatira@gmail.com

Please do not forget to include your home address.

Katalog: bude zaslán účastníkům.

Kontakt: Comune di Forte dei Marmi; Ufficio Premio Satira e Museo della Satira e della Caricatura; Piazza Marconi,1, 55042 Forte dei Marmi Lu
Tel. +39 0584 280234 (ore 8-14) Fax +39 0584 280263.

Deadline: 28. 2. 2009

WEB: <http://www.museosatira.it/> - Více na: ECC

Karikatury členů ČUK jsou dílem autokarikatury: nahoře **Martenek a Hrubý** od **Pavla Hanáka**, pod nimi **Ševčík** od **Igora Ševčíka** a **Steska** od **Radka Stesky**.

IV. cartoons contest Santomera 2009 Murcia - Španělsko

Téma: "Immigration and mutual enrichment" ("Imigrace a vzájemné obohacování")

Akceptují se všechny techniky. V případě kvalitního tisku i digitální příspěvky vytištěné, podepsané ručně autorem a označené jako Tisk č. 1.

Rozměr: maximum 30x42 cm včetně pasparty.

Počet: 2 originály, neoceněné na jiných soutěžích.

Ceny:

1. cena: 1000 euro

2. cena: 700 euro

Dvě ceny po: 200 euro

Special prize best work Murcia: 200 euro

Uzávěrka: 13. 3. 2009 - 14,00 h.

Označení příspěvků: 8. *Each of the works for submission must carry an identification*

label, clearly filled in, including name of cartoonist, as well as address, phone number, photograph, e-mail and a brief curriculum.

Adresa:

IV. CONCURSO DE HUMOR GRÁFICO "SANTOMERA 2009"

Ayuntamiento de Santomera - CASAGRANDE (Inmigración)

C/ Cuatro esquinas, 58; 30140 Santomera • Murcia • SPAIN

Jury: zasedá 26. 3. 2009.

Výstava: vybraná díla budou vystavena od 1. do 30. 4. 2009 v Casagrande, in Santomera.

Vracení: oceněná díla se nevracejí. Neoceněné práce se vracejí těm autorům, kteří „provided that this has clearly been by the authors in the identification label.“ Tyto práce se vracejí po výstavě.

Info: www.humor-grafico-santomera.blogspot.com

Fernando Bernabé López -NANO – <http://www.nano-cartoon.blogspot.com>

EkofÓR 2009

Hnutí Brontosaurus ve spolupráci se ZČHB Rozruch vyhláší 6. ročník soutěže **Ekofór** se záštitou MŠMT. Ekofór je soutěž kreslených vtipů s tematikou dotýkající se životního prostředí.

Téma: Strom

Kategorie:

STROMEK (do 15 let včetně),

STROM (nad 15 let) a

LES má formu stripu - příběhu, tedy několika obrázků nesoucích příběh (věkově neomezená, společná kategorie).

Počet příspěvků od jednoho autora v jedné kategorii: **3**

Rozměr: A4 (na jejich zadní straně nesmí chybět kontaktní údaje: adresa, mail, telefonní číslo), celé jméno a věk autora, stejně jako označení kategorie.

Obrázky zasláné e-mailem musí mít rozlišení min. 300 DPI.

Ceny: Vítězové získají tématické ceny (knihy, fair trade potraviny atd.). Seznam všech cen bude průběžně aktualizován na webu Ekofóru. Oceněny budou v každé kategorii 3 nejlepší vtipy z hlasování veřejnosti a 7 nejlepších vtipů z hlasování odborné poroty.

Uzávěrka: 7. 4. 2009

Adresa: Hnutí Brontosaurus, Senovážná 8, Praha 1, 110 00,

Adresa e-mail: ekofofor@seznam.cz.

Výstava: Po uzávěrce bude ze zasláných prací vybráno v každé kategorii 25 nejlepších děl, z nichž bude sestavena putovní výstava. Tu poprvé shlédnou 21. 4. 2009 návštěvníci Dne Země na Toulcově dvoře v Praze a poté bude k vidění na různých místech republiky v rámci ekologicky-vzdělávacích a kulturních akcí, hudebních festivalů, v knihovnách atd.

Katalogy: ne. Výstava prací na webu.

Hlasování veřejnosti: Na putovní výstavě bude veřejnost moci hlasovat pro nejlepší vtipy. Hlasování bude umožněno i v internetové galerii vystavovaných vtipů.

Jury: Kromě široké veřejnosti bude vtipy tradičně hodnotit i odborná porota složená ze zástupců environmentálních organizací a ČUK. Ceremoniál: Slavnostní vyhlášení vítězů Ekofóru 2009 určených zvláště veřejností a zvláště veřejnou porotou a předání hodnotných a tématických cen nejlepším autorům proběhne v sobotu 26. 9. 2009 na výročním festivalu „Dort pro Brontosaura“, který se bude konat v Modré u Velehradu. Festival, spojující volnočasové aktivity zaměřené na životní prostředí s hudebními vystoupeními, pořádá Hnutí Brontosaurus.

Adresa pořadatele: Hnutí Brontosaurus, Hvězdová 10, Brno 602 00; tel. 544 215 585; <http://www.brontosaurus.cz>.

Kontakt pro média: Petra Jadrná; Krynická 495, 181 00 Praha 8; Mobil: 776 611 226; Mail: ekofofor@seznam.cz

Web: <http://www.ekofofor.cz>

Oficiální znění od vyhlášovatele soutěže Ekofór 2009 najdete v příloze tohoto čísla.

IV. ročník *Netvařte se kysele a malujte vesele* - Praha, *národní soutěž*

Soutěž je určena pro děti a mládež do 17 let

Kategorie

A. 6 – 11 let téma: „**Zvířata ve světě lidí**“

B. 12 – 17 let téma: „**Ve škole a za školou**“ (kreslené vtipy na téma škola a i vše kolem ní)

Počet: max 3 kusy (barevné i černobílé s textem i beze slov)

Rozeř : max. formátu A4 . Na zadní straně musí být opatřeny jménem, příjmením, **věkem**, plnou adresou s PSČ a telefonem, případně e-mailem na autora (nebo na rodiče)

Uzávěrka: 7. 5. 2009

Adresa pro zaslání prací: DDM, Karlínské nám. 7, Praha 8, 186 00.

Poštovní zásilky označte: **Netvařte se kysele**

e-mailová adresa: netvarte@ddmp Praha.cz (každý obrázek o velikosti do 150 kB, ve formátu jpeg. Vtipy zasílané e-mailem musí být doplněny o údaje o autorovi kresby jako u zásilek posílaných poštou.

Díla zasláná do soutěže bez úplných údajů o autorovi nebudou přijata. Do soutěže se přijímají jen díla původní, vytvořená samostatně dětmi a nepřevzatá od jiných autorů. Vracení: Kresby se autorům nevracejí.

Jury: Porota složená ze zástupců organizátorů a partnerů soutěže do 16.5.2009 vyhodnotí zaslání práce a vyhlásí v každé věkové kategorii vítěze.

Vyhlášení výsledků: Výsledky budou oznámeny v pořadu Domino na stanici ČRo 2 Praha, na internetových stránkách DTA www.radiodomino.cz, ČUK na adrese <http://cuk.dreamworx.cz> a na adrese DDM hl. m. Prahy, Karlínské Spektrum: <http://spektrum@ddmp Praha.cz>. Vítězové budou informováni. Předání cen: proběhne v sobotu **23. 5. 2009** u příležitosti otevření **výstavy nejlepších prací v Karlínském Spektu, Dům dětí a mládeže hl. m. Prahy, Karlínské náměstí 7, Praha 8 – Karlín.**

ORGANIZÁTOŘI SOUTĚŽE:

Česká unie karikaturistů, <http://cuk.dreamworx.cz/>

Kontakt: Jaroslav Dostál, tel 606 241 826, mail: dostalj2@tiscali.cz

Dům dětí a mládeže hl.m. Prahy, <http://spektrum@ddmp Praha.cz>,

Kontakt: Kateřina Klimková, tel.222 333 835, mail: klimkova@ddmp Praha.cz

Upozornění: tuto soutěž nezařazujeme do tabulky Kalendárium, aby nemátla dospělé členy ČUKu, jimž není určena. Ale pro ty z vás, kteří mají chuť a zájem získat pro soutěž a výstavu zájemce z řad dětí, občas informace a termíny připomeneme. V příloze tohoto čísla GAGu najdete plné znění letošních propozic, doporučujeme je vytisknout a uložit zvlášť.

